

TESTI ADOTTATI

P8_TA(2016)0442

Il-lingwa tas-sinjali u l-interpreti professjonali tal-lingwa tas-sinjali

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-23 ta' Novembru 2016 dwar il-lingwa tas-sinjali u l-interpreti professjonali tal-lingwa tas-sinjali (2016/2952(RSP))

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikoli 2, 5, 9, 10, 19, 168 u 216(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) u l-Artikoli 2 u 21 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE),
- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tiegħu tas-17 ta' Ġunju 1988 dwar il-lingwi tas-sinjali għal persuni neqsin mis-smiġh¹, u tat-18 ta' Novembru 1998 dwar il-lingwi tas-sinjali²,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità (is-CRPD) tan-Nazzjonijiet Uniti u d-dhul fis-seħh tagħha fl-UE fil-21 ta' Jannar 2011 skont id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2010/48/KE tas-26 ta' Novembru 2009 dwar il-konklużjoni, mill-Komunità Ewropea, tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità³,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-7 ta' Lulju 2016 dwar l-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità, b'riferiment partikolari għall-Osservazzjonijiet Konklużivi tal-Kumitat tan-NU dwar is-CRPD⁴,
- wara li kkunsidra l-Kumment Ġenerali Nru 4 (2016) tal-Kumitat tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità dwar id-dritt għal edukazzjoni inkluziva⁵,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem, il-Konvenzjoni għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali, il-Patt

¹ ĠU C 187, 18.7.1988, p. 236.

² ĠU C 379, 7.12.1998, p. 66.

³ ĠU L 23, 27.1.2010, p. 35.

⁴ Testi adottati, P8_TA(2016)0318.

⁵ <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/CRPD-C-GC-4.doc>

Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali u l-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politiċi,

- wara li kkunsidra d-Direttiva tal-Kunsill 2000/78/KE tas-27 ta' Novembru 2000 li tistabbilixxi qafas ġenerali għall-ugwaljanza fit-trattament fl-impjieg u fix-xogħol ("id-Direttiva")¹,
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2005/36/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Settembru 2005 dwar ir-rikonossiment tal-kwalifiki professjonali²,
- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' April 2016 dwar il-programm Erasmus+ u strumenti oħra sabiex titrawwem il-mobilità fl-ETV - approċċ ta' taqsim tul il-hajja³,
- wara li kkunsidra d-dokument ta' politika tal-Forum Ewropew taż-Żgħażaġh dwar l-ugwaljanza u n-nondiskriminazzjoni⁴,
- wara li kkunsidra l-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-2 ta' Diċembru 2015, dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet, tar-regolamenti u tad-dispożizzjonijiet amministrattivi tal-Istati Membri fir-rigward tar-rekwiżiti ta' aċċessibilità għall-prodotti u għas-servizzi (COM(2015)0615),
- wara li kkunsidra l-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' Diċembru 2012 dwar l-aċċessibilità tas-siti elettronici tal-entitajiet tas-settur pubbliku (COM(2012)0721),
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2010/64/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ottubru 2010 dwar id-drittijiet għall-interpretazzjoni u għat-traduzzjoni fi proċedimenti kriminali⁵,
- wara li kkunsidra l-Eżiti tat-Tagħlim u l-Linji Gwida tal-Valutazzjoni tal-Forum Ewropew tal-Interpreti tal-Lingwa tas-Sinjali (efsli) għall-opportunitajiet indaqs ta' taħriġ għal interpreti tal-lingwa tas-sinjali u servizzi ta' kwalità għal ċittadini neqsin mis-smiġh madwar l-Unjoni kollha⁶,
- wara li kkunsidra l-linji gwida efsli/EUD għall-interpreti tal-lingwa tas-sinjali għal laqgħat fuq livell internazzjonali/Ewropew⁷,
- wara li kkunsidra l-linji gwida AIIC għall-interpreti tal-lingwa mitkellma li jaħdmu f'timijiet imħallta⁸,

¹ ĠU L 303, 2.12.2000, p. 16.

² ĠU L 255, 30.9.2005, p. 22.

³ Testi adottati, P8_TA(2016)0107.

⁴ http://www.youthforum.org/assets/2016/04/0099-16_Policy_Paper_Equality_Non-discrimination_FINAL2.pdf

⁵ ĠU L 280, 26.10.2010, p. 1.

⁶ <http://efsli.org/publications>

⁷ <http://efsli.org/efsliblu/wp-content/uploads/2012/09/SL-Interpreter-Guidelines.pdf>

⁸ <http://aiic.net/page/6701/guidelines-for-spoken-language-interpreters-working-in-mixed-teams/lang/1>

- wara li kkunsidra r-rapport tal-efsli dwar id-drittijiet għal servizzi ta' interpretazzjoni bil-lingwa tas-sinjali waqt studju jew xogħol f'pajjiż barrani¹,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 123(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi, bhala ċittadini shaħ, il-persuni kollha b'diżabilità, b'mod partikulari n-nisa u t-tfal, inklużi l-persuni neqsin mis-smiġħ u b'diffikultajiet ta' smiġħ, inklużi dawk li jużaw il-lingwa tas-sinjali u dawk li ma jużawhiex, għandhom drittijiet ugwali u huma intitolati għal dinjità indiskutibbli, trattament ugwali, għajxien indipendenti, awtonomija u parteċipazzjoni sħiħa fis-soċjetà;
 - B. billi t-TFUE jobbliga lill-Unjoni tiġġieled kull diskriminazzjoni bbażata fuq id-diżabilità meta tiddefinixxi u timplimenta l-politiki u l-attivitajiet tagħha (l-Artikolu 10) u jagħtiha s-setgħa li tadotta leġiżlazzjoni li tindirizza tali diskriminazzjoni (l-Artikolu 19);
 - C. billi l-Artikoli 21 u 26 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea jipprojbixxu b'mod esplicitu d-diskriminazzjoni abbażi tad-diżabilità u jipprevedu l-parteċipazzjoni ugwali tal-persuni b'diżabilità fis-soċjetà;
 - D. billi hemm madwar miljun utent nieqes mis-smiġħ tal-lingwa tas-sinjali fl-UE² u 51 miljun ċittadin b'diffikultajiet ta' smiġħ³, li hafna minnhom huma wkoll persuni li jużaw il-lingwa tas-sinjali;
 - E. billi l-lingwi tas-sinjali nazzjonali u reġjonali huma lingwi naturali kompluti bil-grammatika u s-sintassi tagħhom ugwali għal lingwi mitkellma⁴;
 - F. billi l-politika ta' multilingwiżmu tal-UE tippromwovi t-tagħlim ta' lingwi barranin u billi wiehed mill-għanijiet tagħha hu li kull Ewropew ikun jaf jitkellem b'żewġ lingwi oħra minbarra l-lingwa omm tiegħu; billi t-tagħlim u l-promozzjoni tal-lingwi tas-sinjali nazzjonali u reġjonali jistgħu jappoġġjaw dan l-oġġettiv;
 - G. billi l-aċċessibbiltà hija prerekwizit sabiex il-persuni b'diżabilitajiet ikunu jistgħu jgħixu indipendentement u jipparteċipaw bis-sħiħ u b'mod ugwali fis-soċjetà⁵;
 - H. billi l-aċċessibbiltà mhijiex limitata biss għall-aċċessibilità fiżika tal-ambjent iżda testendi għall-aċċessibilità ta' informazzjoni u komunikazzjoni, inkluż fil-forma ta' forniment tal-kontenut fil-lingwa tas-sinjali⁶;

¹ <http://efsli.org/efsliblu/wp-content/uploads/2012/09/R1101-The-right-to-sign-language-interpreting-services-when-working-or-studying-abroad.pdf>

² http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-511_en.htm

³ European Federation of Hard of Hearing People (Federazzjoni Ewropea tal-Persuni neqsin mis-smiġħ) (EFHOH) http://www.efhoh.org/about_us

⁴ Brentari, D., ed. (2010) Sign Languages. Cambridge University Press.

Pfau, R., Steinbach M. & Bencie W., eds. (2012) Sign Language: An International Handbook. De Gruyter.

⁵ Kumment Ġenerali Nru 2 tal-Kumitat għad-drittijiet tal-Persuni b'Diżabbiltà, CRPD/C/GC/2.

⁶ Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità (CRPD), Artikolu 9.

- I. billi l-interpreti professjonali tal-lingwa tas-sinjali huma ugwali għall-interpreti tal-lingwa mitkellma f'termini ta' kompiti u funzjonijiet;
- J. billi s-sitwazzjoni tal-interpreti tal-lingwa tas-sinjali hija eterogenja fost l-Istati Membri, u tvarja minn appoġġ informali għall-familja sa interpreti professjonisti b'formazzjoni universitarja u kompletament ikkwalifikati;
- K. billi hemm nuqqas ta' interpreti ikkwalifikati u professjonali tal-lingwa tas-sinjali fl-Istati Membri kollha u billi l-proporzjon ta' dawk li jużaw il-lingwa tas-sinjali u l-interpreti tal-lingwa tas-sinjali jvarja bejn 8:1 u 2 500:1, b'medja ta' 160:1¹;
- L. billi tressqet petizzjoni² quddiem il-Parlament li talbitu jippermetti li jiġu pprezentati petizzjonijiet bil-lingwi tas-sinjali nazzjonali u reġjonali tal-UE;
- M. billi d-Dikjarazzjoni ta' Brussell dwar il-Lingwi tas-Sinjali fl-Unjoni Ewropea³ tippromwovi approċċ nondiskriminatorju għall-użu ta' lingwa tas-sinjali naturali, kif mehtieg skont il-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Dizabilità, li giet ratifikata mill-UE u l-Istati Membri kollha tal-UE minbarra wiehed;
- N. billi l-livell u l-kwalità ta' sottotitoli fuq it-televiżjoni pubblika u privata tvarja b'mod konsiderevoli fost l-Istati Membri, li tvarja minn anqas minn 10 % sa kważi 100 %, u bi standards ta' kwalità li jvarjaw ħafna⁴; billi hemm nuqqas ta' dejta fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri fir-rigward tal-livell ta' interpretazzjoni tal-lingwa tas-sinjali fuq it-televiżjoni;
- O. billi l-iżvilupp ta' teknoloġiji ġodda tal-lingwa jistgħu jkunu ta' benefiċċju għal dawk li jużaw il-lingwa tas-sinjali;
- P. billi, skont is-CRPD, iċ-ċaħda ta' akkomodazzjoni raġonevoli tikkostitwixxi diskriminazzjoni u billi, skont id-Direttiva dwar l-Ugwaljanza fl-Impjiegi, għandha tiġi pprovduta akkomodazzjoni raġonevoli sabiex tiġi ggarantita l-konformità mal-prinċipju tat-trattament ugwali;
- Q. billi bħalissa ċ-ċittadini torox, torox-ghomja jew neqsin mis-smiġh m'għandhom l-ebda aċċess għal komunikazzjoni diretta għall-Membri tal-Parlament Ewropew u għall-amministraturi tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea u, viċi versa, għal persuni neqsin mis-smiġh jew neqsin mis-smiġh fi hdan l-istituzzjonijiet tal-UE;

Interpreti kwalifikati u professjonali tal-lingwa tas-sinjali

1. Jenfasizza l-htieġa ta' interpreti kwalifikati u professjonali tal-lingwa tas-sinjali, li tista' biss tiġi ssodisfata fuq il-bażi tal-aproċċ li ġej:
 - (a) rikonoxximent uffiċjali tal-lingwa(i) tas-sinjali nazzjonali u reġjonali fl-Istati

¹ WIT, M. de (2016, għadu mhux ippubblikat). Sign Language Interpreting in Europe, edizzjoni tal-2016.

² Petizzjoni Nru 1056-16.

³ Id-Dikjarazzjoni ta' Brussell (2010), l-Unjoni Ewropea tal-Persuni Torox (EUD) http://www.eud.eu/files/8514/5803/7674/brussels_declaration_FINAL.pdf

⁴ EFHOH (2015). State of subtitling access in EU. Disponibbli fuq: http://media.wix.com/ugd/c2e099_0921564404524507bed2ff3648781a3c.pdf

Membri u fi hdan l-istituzzjonijiet tal-UE,

- (b) taħriġ formali (università jew simili, ekwivalenti għal 3 snin ta' studji full-time, li jikkorrispondu għat-taħriġ meħtieġ għall-interpreti tal-lingwa mitkellma)¹,
 - (c) ir-registrazzjoni (akkreditazzjoni uffiċjali u sistema ta' kontroll ta' kwalità, bħal pereżempju l-iżvilupp professjonali kontinwu),
 - (d) rikonoxximent formali tal-professjoni;
2. Jirrikonoxxi li l-għoti ta' servizzi ta' interpretazzjoni bil-lingwa tas-sinjali ta' kwalità għolja:
- (a) jiddependi fuq valutazzjoni tal-kwalità oġġettiva li tinvolvi lill-partijiet interessati kollha,
 - (b) huwa bbażat fuq il-kwalifiki professjonali,
 - (c) jinvolvi rappreżentanti esperti mill-komunità tal-persuni neqsin mis-smiġh,
 - (d) huwa dipendenti fuq rizorsi suffiċjenti biex jitharrġu u jiġu impjegati interpreti tal-lingwa tas-sinjali;
3. Jirrikonoxxi li l-interpretazzjoni tal-lingwa tas-sinjali tikkostitwixxi servizz professjonali li jeħtieġ remunerazzjoni xierqa;

Id-distinzjoni bejn l-aċċessibbiltà u l-akkomodazzjoni raġonevoli²

- 4. Japprezza li l-aċċessibbiltà hija ta' benefiċċju għal ċerti gruppi u hija bbażata fuq sett ta' standards li jiġu implimentati gradwalment;
- 5. Huwa konxju li l-isproporzjonalità jew il-piż eċċessiv mhux dovut ma jistgħux jintużaw bħala argument biex wieħed jiddefendi n-nuqqas li jipprovdi aċċessibbiltà;
- 6. Jirrikonoxxi li l-akkomodazzjoni raġonevoli tirrigwarda l-individwu u timxi id f'id mal-obbligu tal-aċċessibilità;
- 7. Jinnota wkoll li individwu jista' jitlob miżuri ta' akkomodazzjoni raġonevoli anki jekk l-obbligu tal-aċċessibbiltà jkun ġie sodisfat;
- 8. Jifhem li l-forniment ta' interpretazzjoni bil-lingwa tas-sinjali jista' jikkostitwixxi miżura ta' aċċessibbiltà jew miżuri raġonevoli ta' akkomodazzjoni, skont is-sitwazzjoni;

L-aċċessibbiltà

- 9. Jenfasizza li ċ-ċittadini neqsin mis-smiġh, neqsin mis-smiġh-ghomja u b'diffikultajiet ta' smiġh jeħtieġ li jkollhom aċċess għall-istess informazzjoni u komunikazzjoni daqs il-pari tagħhom fil-forma ta' interpretazzjoni bil-lingwa tas-sinjali, is-sottotitoli, il-konverżjoni tal-kliem mitkellem f'kitba (speech-to-text) u/jew forom alternattivi ta'

¹ efsli (2013), Learning Outcomes for Graduates of a Three Year Interpreting Training Programme.

² CRPD/C/GC/4, paragrafu 28.

komunikazzjoni, inklużi interpreti orali;

10. Jenfasizza li jeħtieġ li s-servizzi pubbliċi u governattivi, inkluż il-kontenut online tagħhom, ikunu aċċessibbli b'mod dirett permezz ta' intermedjarji bħal interpreti tal-lingwa tas-sinjali fuq il-post, iżda wkoll permezz ta' servizzi remoti alternattivi bbażati fuq l-internet, fejn xieraq;
11. Itenni l-impenn tiegħu li jagħmel il-proċess politiku kemm jista' jkun aċċessibbli, inkluż bil-forniment ta' interpreti professjonali tal-lingwa tas-sinjali; jinnota li dan jinkludi elezzjonijiet, konsultazzjonijiet pubbliċi u avvenimenti oħrajn, kif xieraq;
12. Jenfasizza r-rwol dejjem jikber tat-teknoloġiji lingwistiċi fl-għoti ta' aċċess ugwali għal kulhadd għall-ispazju diġitali;
13. Jirrikonoxxi l-importanza ta' standards minimi biex jiżguraw l-aċċessibilità, speċjalment fid-dawl ta' teknoloġiji ġodda u emergenti, bħalma huwa l-forniment ta' servizzi ta' interpretazzjoni u ta' sottotitoli bil-lingwa tas-sinjali bbażati fuq l-internet;
14. Jinnota li, filwaqt li l-għoti tal-kura tas-saħħa hija kompetenza tal-Istati Membri, din għandha taqdi l-ħtiġijiet ta' pazjenti neqsin mis-smiġh, neqsin mis-smiġh-ghomja u b'diffikultajiet ta' smiġh, pereżempju billi tipprovdi interpreti professjonali tal-lingwa tas-sinjali u taħriġ ta' sensibilizzazzjoni għall-persunal, b'attenzjoni partikolari għan-nisa u t-tfal;
15. Jirrikonoxxi li l-aċċess ugwali għall-gustizzja għaċ-ċittadini neqsin mis-smiġh, neqsin mis-smiġh-ghomja u b'diffikultajiet ta' smiġh, tista' tiġi żgurata biss permezz tal-forniment ta' interpreti kwalifikati b'mod xieraq u professjonali tal-lingwa tas-sinjali;
16. Jinsab konxju tal-importanza ta' servizzi ta' interpretazzjoni u ta' traduzzjoni akkurati u preċiżi, b'mod partikolari fil-qorti u f'ambjenti legali oħra; itenni, għalhekk, l-importanza ta' interpreti professjonali tal-lingwa tas-sinjali speċjalizzati u bi kwalifiki għolja, partikolarment f'dawk il-kuntesti;
17. Jenfasizza l-ħtieġa li jiżdied l-appoġġ u d-dispożizzjonijiet speċifiċi, bħall-interpretazzjoni bil-lingwa tas-sinjali u l-informazzjoni bbażata fuq it-test aċċessibbli f'ħin reali fil-każ ta' diżastri, għall-persuni b'diżabilitajiet f'sitwazzjonijiet ta' kunflitti armati, emergenzi umanitarji u diżastri naturali¹;

Impjiegi, edukazzjoni u taħriġ

18. Jinnota li, sabiex jiġi żgurat aċċess ugwali għall-impjieg, l-edukazzjoni u t-taħriġ, jeħtieġ li jittieħdu miżuri ta' akkomodazzjoni raġonevoli, li jinkludu l-forniment ta' interpreti professjonali tal-lingwa tas-sinjali;
19. Jenfasizza li jeħtieġ li tiġi pprovduta informazzjoni bilanċjata u olistika dwar il-lingwa tas-sinjali u xi jfisser li persuna tkun nieqsa mis-smiġh sabiex il-ġenituri jkunu jistgħu jagħmlu għażliet infurmati fl-aħjar interess tat-tfal tagħhom;
20. Jenfasizza li l-programmi ta' intervent bikri huma kruċjali għat-tfal fl-iżvilupp tal-hiliet

¹ Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità (CRPD), Artikolu 11.

għall-ħajja, inkluzi l-ħiliet lingwistiċi; jinnota, barra minn hekk, li daww il-programmi għandhom idealment jinkludu persuni neqsin mis-smiġħ bħala mudelli eżemplari;

21. Jenfasizza li l-istudenti neqsin mis-smiġħ, neqsin mis-smiġħ-ghomja u b'diffikultajiet ta' smiġħ u l-ġenituri tagħhom jeħtieġ li jingħataw l-opportunità li jitgħallmu l-lingwa tas-sinjali nazzjonali jew reġjonali tal-ambjent tagħhom permezz ta' servizzi ta' qabel l-iskola u fl-iskola¹;
22. Jenfasizza li l-lingwa tas-sinjali għandha tiġi inkluzi fil-kurrikuli edukattivi sabiex titqajjem kuxjenza dwar il-lingwa tas-sinjali u jizjed l-użu tagħha;
23. Jenfasizza li jeħtieġ li jittieħdu miżuri biex tiġi rikonoxxuta u promossa l-identità lingwistika tal-komunità nieqsa mis-smiġħ²;
24. Jistieden lill-Istati Membri jinkoraġġixxu t-tagħlim tal-lingwa tas-sinjali bl-istess mod bħal-lingwi barranin;
25. Jenfasizza li l-interpreti kkwalifikati tal-lingwa tas-sinjali u l-għalliema b'kompetenza fil-lingwa tas-sinjali u mghammra bil-ħiliet biex jaħdmu effettivament f'ambjenti ta' edukazzjoni inkluziva bilingwi jiffurmaw parti essenzjali tal-kisba akkademika tat-tfal u ż-żgħażaġħ neqsin mis-smiġħ, u jwasslu għal riżultati edukattivi oġħla u rati ta' qgħad aktar baxxi fuq medda twila ta' żmien;
26. Jenfasizza n-nuqqas mifruż ta' kotba tal-iskola u materjal tat-tagħlim tas-sinjali bilingwi f'lingwi u formati aċċessibbli;
27. Ihegġeġ sabiex il-prinċipju tal-libertà tal-moviment għall-persuni torox, torox-ghomja u b'diffikultajiet ta' smiġħ fl-UE jkun iggarantit, speċjalment fil-kuntest tal-programm Erasmus + u ta' programmi ta' mobilità relatati, billi jiġi żgurat li fuq il-partecipanti ma jaqax il-piż sproporzjonat li jkollhom jieħdu ħsieb tal-arranġamenti għall-interpretazzjoni tagħhom stess;
28. Jilqa' l-proġett pilota Karta Ewropea tad-Dizabilità; jiddispjaċi għall-eskluzjoni tal-interpretazzjoni bil-lingwa tas-sinjali fil-proġett peress li dan ifixkel b'mod sinifikanti l-libertà tal-moviment tal-ħaddiema u studenti neqsin mis-smiġħ, neqsin mis-smiġħ-ghomja u b'diffikultajiet ta' smiġħ fl-UE;

Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropeja

29. Jirrikonoxxi li l-istituzzjonijiet tal-UE jeħtieġ li jirrapprezentaw eżempji tal-aħjar prattika għall-persunal, uffiċjali eletti u apprendisti tagħhom u vis-à-vis iċ-ċittadini tal-UE fir-rigward tal-forniment ta' akkomodazzjoni raġonevoli u aċċessibbiltà, li tinkludi l-forniment ta' interpretazzjoni bil-lingwa tas-sinjali;
30. Jilqa' l-fatt li l-istituzzjonijiet tal-UE diġà, fuq bażi ad hoc, qed jipprovdu aċċessibbiltà għall-avvenimenti pubbliċi u laqgħat tal-kumitati; huwa tal-fehma li s-sottotitoli u il-

¹ http://www.univie.ac.at/designbilingual/downloads/De-Sign_Bilingual_Findings.pdf

² Kumment Ġenerali Nru 4 tal-Kumitat għad-drittijiet tal-Persuni b'Dizabbiltà, CRPD/C/GC/4, disponibbli fuq: <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/CRPD-C-GC-4.doc>

konverzjoni tal-kliem mitkellem f'kitba għandhom jitqiesu bħala miżura alternattiva iżda ugwali u meħtieġa għall-persuni b'diffikultajiet ta' smiġh li ma jużawx il-lingwa tas-sinjali, u li dan huwa wkoll rilevanti għall-impjegati tal-istituzzjonijiet tal-UE f'termini tal-forniment ta' akkomodazzjoni raġonevoli skont l-Artikolu 5 tad-Direttiva 2000/78/KE li tistabbilixxi qafas ġenerali għall-ugwaljanza fit-trattament fl-impjieg u fix-xogħol;

31. Jirrikonoxxi li l-istituzzjonijiet tal-UE għandhom sistema stabbilita li tipprovi interpretazzjoni bil-lingwa tas-sinjali permezz tad-dipartimenti tal-interpretazzjoni rispettivi tagħhom għall-finijiet ta' aċċessibilità, ihegġeg lill-istituzzjonijiet jużaw dawn is-sistemi eżistenti anki meta jipprovdu akkomodazzjoni raġonevoli għall-persunal u/jew uffiċjali eletti, u b'hekk effettivament jimminimizzaw il-piż amministrattiv fuq l-individwu u l-istituzzjonijiet;
32. Ihegġeg b'saħħa lill-istituzzjonijiet jagħtu formalment lill-interpreti tal-lingwa tas-sinjali l-istess status bħall-interpreti tal-lingwa mitkellma fir-rigward tas-servizzi ta' interpretazzjoni li huma jipprovdu lill-istituzzjonijiet u/jew lill-impjegati u l-uffiċjali maħturin tagħhom, inkluż l-aċċess għal appoġġ teknoloġiku u materjali u dokumenti preparatorji;
33. Ihegġeg lill-Eurostat jiżgura li l-istituzzjonijiet tal-UE jingħataw statistika dwar l-utenti neqsin mis-smiġh, neqsin mis-smiġh-ghomja u b'diffikultajiet ta' smiġh sabiex ikunu jistgħu jiddefinixxu, jimplimentaw u janalizzaw aħjar il-politiki lingwistiċi u dwar id-dizabilità tagħhom;
34. Ihegġeg lis-servizz tal-viżitaturi tal-Parlament jaqdi l-htigijiet tal-viżitaturi neqsin mis-smiġh, neqsin mis-smiġh-ghomja u b'diffikultajiet ta' smiġh, billi b'mod dirett jipprovdu aċċess b'lingwa tas-sinjali nazzjonali jew reġjonali u b'servizzi ta' konverzjoni tal-kliem mitkellem f'kitba;
35. Jitlob lill-istituzzjonijiet jimplimentaw bis-sħiħ il-proġett pilota INSIGN tal-UE, li huwa twegiba għad-deċiżjoni tal-Parlament Ewropew tat-12 ta' Diċembru 2012 dwar l-implimentazzjoni ta' applikazzjoni u servizz fil-ħin reali tal-lingwa tas-sinjali, u li għandu l-għan li jtejjeb il-komunikazzjoni bejn persuni neqsin mis-smiġh u b'diffikultajiet ta' smiġh u l-istituzzjonijiet tal-UE¹;

o

o o

36. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni, kif ukoll lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri.

¹ <http://www.eud.eu/projects/past-projects/insign-project/>